

МАЛАДЫ АРАТЫ

Орган ЦК ЛКСМБ.

Двухтыднёвая часопісь Сялянскай Моладзі.

№ 16

Лістапад 1925 г.

Менск

Заданьні на 8-мы год

Сёмая гадавіна нашай арганізацыі адбываецца ў той час, калі ўвесь Расійскі Ленінскі Комсамол перажывае, некаторым чынам, пераломны пэрыод. Ён выбягае з тых агульных умоў, выбягае з таго становішча, якое перажывае наогул увесь СССР.

Як у горадзе, гэтак і на вёсцы Савецкі Саюз адчувае рост народнае гаспадаркі. Растуць соцыялістычныя элементы нашага гаспадарства (дзяржаўная прамысловасьць, коопэрацыя і г. д.), разам з тым адчуваецца рост прыватнага гандляра, рост кулацтва разам з ростам сярднякае гаспадаркі і ў большай меры, чым раней, пролетарызацыяў бедняк. Утвараюцца новыя ўзаемаадносіны паміж горадам і вёскаю на падставе агульнага росту гаспадарства. Як у горадзе, гэтак і на вёсцы прымячаецца рост запатрабаваньняў моладзі.

Батрацкая і бядняцкая моладзь цягнецца да абароны сваіх матарыяльных інтарэсаў, да ўзьняцьця сваёй гаспадаркі. Сярдняцкая моладзь імкнецца да гэтага яшчэ ў большай меры. Гэта вынік агульнага росту сельскай гаспадаркі.

Бядняцкія і сярдняцкія масы моладзі дабіваюцца палепшаньня свайго матарыяльнага становішча праз лепшую пастаноўку гаспадаркі, праз пераход да новых формаў гаспадаркі: шматполье, пасеў траў, палепшаньне жывёлы і г. д. Бядняцкая сярдняцкая моладзь імкнецца палепшыць сваё становішча.

самоу. Разам з ажыўленьнем саветаў, з пашырэннем іх працы, палепшаньнем і формаў і зместу працы сельскіх саветаў павінна быць яшчэ больш ажыўлена праца комсамольскай ячэйкі.

Трэба перагледзець формы гэтай працы: сходы, політычныя гурткі, наша праца ў хаце-чытальні і г. д. Сходы ячэек і гурткоў павінны больш дасканальна падрыхтоўвацца, каб кожны комсамалец на іх мог прыняць актыўны ўдзел у абгаварваньні ўсіх пытанняў, каб была магчымасьць поўнасьцю выказаць сваю думку, каб сход ячэйкі даў яму што-небудзь новае дзеля яго разьвіцьця, дзеля яго працы сярод беспартыйнай моладзі.

Гэта таксама трэба зрабіць адносна нашых гурткоў.

Разам з гэтым трэба звярнуць увагу і на якасьць нашай працы, на яе змест. Бюро ячэйкі павінна добра падрыхтаваць усю працу ячэйкі, кожнае пытаньне, кожны асобны від працы, мяркуючы, каб усё тое, што яно намячае, давала пэўныя вынікі, было звязана з сучаснымі запатрабаваньнямі моладзі, яе цікавіла.

Агульнымі словам, мо' й вельмі рэволюцыйнымі, добрымі рэзолюцыямі мала чаго зробіш. Сялянская моладзь расьце і культурна і політычна. Трэба сачыць за пэўным правядзеньнем у жыцьцё нашай працы. Трэба рабіць сапраўдную спробу ў галіне асьветы, арганізаваньня

Сак-р ЦК ЛКСМБ А. Самахвалаў.

Ячэйка КСМ павінна шукаць сараўдных спосабаў дапамогі беднаце, павінна клапаціцца, каб ільготы беднаце былі ёю поўнасьцю скарыстаны, каб роля беднаты ў савесе, кооператыве павялічвалася, каб яе культурны і політычны ўзровень узьнімаўся. На чарговых перавыборах сельсаветаў гэту працу сярод беднаты комсамольскія ячэйкі разам з партыяй павінны распачаць і прасоўваць уперод.

Патрэбна рашучая барацьба за ўпарадкаваньне жыцця і быту комсамольцаў, а таксама і беспартыйнай моладзі. Распуства, п'янства, недысцыплінаванасьць, якія маюцца сярод шэрагаў нашых ячэек, вынік і спадчына старога ладу жыцця, супярэчаць ня толькі нашай комсамольскай працы, але супярэчаць і запатрабаваньням разьвіцця сельскай гаспадаркі. Чалавек, ня ўмеючы добра наладзіць сваё ўласнае жыццё, сваю працу і адпачынак, паплыве па хвалях жыцця, будзе зьменены і ні ў якім разе ня здолее быць павадаром, кіраўніком мас. Ён няпрыметна для сябе будзе адкідацца назад да настрояў бунтарства, да настрояў інтэлігэншчыны ў самым дрэўным сэнсе гэтага слова. Змаганьне з гэтымі балячкамі трэба злучыць разам з наладжваньнем радушнага адпачынку-гуляняў і г. д. Патрэбна ўмела злучаць працу на політычнаму выхаваньню моладзі разам з яе культурным, бытавым выхаваньнем. Патрэбна шырокае абгаварваньне ўсіх бытавых пытанняў, уся-

мерна пашыраючы тэа аб'яднаньні, якія маюць на мэце ўвядзеньне новага быту сярод моладзі: гурткі фізкультуры, чырвоныя вячоркі і г. д. Трэба звярнуць увагу і наладзіць клубную працу ў нашых ячэйках, дабіваючыся, каб хата-чытальня была месцам ня толькі політычнай вучобы, але разумнага адпачынку.

Больш, чым калі-б то ні было, комсамольскай ячэйцы трэба сваю працу распачаць у шырокіх масах моладзі, не дапушчаючы адрыву ячэйкі ад беспартыйных, не дапушчаючы таксама і адрыву актыву комсамолу ад комсамольскай радавой масы.

Разам з гэтым кіраўніцтва ўнутры КСМ трэба паставіць так, каб яно гаварыла ня толькі, што рабіць, а больш усяго, як рабіць, зьнішчаючы непатрэбныя цыркуляры, паперы і г. д., чым комсамол грэшыць вельмі і вельмі многа. „Лепш менш ды лепш“ розных цыркуляраў, розных пасяджэньняў комісій, падкомісій, сходаў. Больш увагі іх якасьці.

Восьмая гадавіна ЛКСМ павінна ажывіць нашу працу, паставіць яе на новыя рэйкі, адпавядаючыя росту актывнасьці і запатрабаваньням моладзі, павінна даць штурхач соцыялістычнаму будаўніцтву на вёсцы, штурхач выкананьня нашай ролі, як памочніка партыі ў яе працы.

А. Самахвалаў.

Комсамол Беларусі ў лічбах да 7 гадавіны.

Беларуская арганізацыя комсамолу за пэрыод часу ад 6-ай да 7-ай гадавіны вырасла на 14.794 комсамольцаў і к сучаснаму моманту яна налічвае 36.140 асоб, з якіх: 34.211 сяброў КСМ і 1929 кандыдата, КСМ.

Рост арганізацыі ў асноўным ішоў за кошт сапраўдных сяброў КСМ, аб чым сьведчаць лічбы зьмяшэньня процан. кандыдатаў да 5 проц.

Дзяўчаты ў арганізацыі за гэты пэрыод часу павялічыліся на 3.240 асоб, а хлопцоў на 11.665 асоб. Да 6-ай гадавіны КСМ ахоп дзяўчаты выяўляўся ў 15,5 проц. Параўноўваючы даны проц. з проц. уцягненьня дзяўчат у саюз к 7-ай гадавіне КСМ, заўважым, што

з якіх беднякоў 13.328 ці 39 проц. і сярэднякоў 42.75 ці 12,5 проц.), саматужнікаў-кустароў—1.174 або 3,4 проц. і іншых—2.169 або 6,3 проц. З гэтага відаць, што пануючай колькасьцю ў саюзе зьяўляюцца сяляне.

Параўноўваючы соцыяльны склад з сучасным момантам, з момантам 6-й гадавіны саюзу заўважым, што рост саюзу ў асноўным ішоў за кошт сялян, што відаць з павялічэньня проц. данай соцыяльнай групы на 4,1 проц.

Агульная колькасьць партыйцаў у саюзе налічваецца 2.119 асоб.

Гэтая колькасьць павялічылася ў адносінах

Піонэрская арганізацыя к 7-мігодзьдзю КСМБ.

Найлепшы падарунак комсамолу—рост піонэр'арганізацыі.

З невялічкага ліку атрадаў раней, наша арганізацыя зараз налічвае больш за 45,000 піонэраў. К гэтаму юбілею лепшы падарунак комсамолу—гэта рост арганізацыі за лік сялянскіх дзяцей. Мы ўжо зараз маем у вёсцы каля 400 атрадаў юных піонэраў. Гэта яскрава сьведчыць аб імкненьні дзяцей да арганізацыі пад кіраўніцтвам комсамолу.

Мы маем ня толькі дасягненьні ў росьце, але і ў працы па выхаваньні гэтых дзяцей і росьце ўплыву на грамаду неарганізаванае дзетвары. Комсамольская арганізацыя ў асобе піонэраў мае шырокую магчымасьць здзяйсняць уплыў на ўсё падростаючае дзецкае пакаленьне. Калі зусім нядаўна глядзелі на піонэр'арганізацыю, як на пацеху, то зараз погляд ужо зьмяніўся ў бок удзяленьня большае ўвагі гэтай арганізацыі, як політычна аформленай, прымаючай актыўны ўдзел ува ўсёй барацьбе працоўнае клясы.

Піонэры разгарнулі досыць вялікую працу ў школах, дзякуючы чаму школьная дзетвара бліжэй падыходзіць к грамадзянскаму жыцьцю.

Зараз у працы зьнішчаецца кампанійнасьць; узяты напрамак на паглыбленьне выхаваўчае працы.

Піонэрская праца на вёсцы.

Асабліва важна зазначыць працу піонэраў на вёсцы. Праўда, арганізацыя ў вёсцы мае за сабою вельмі маленькую гісторыю. Толькі ўсяго ў прошлым годзе распачата шырокая праца сярод сялянскіх дзяцей і, зразумела, што дасягненьні там меншыя, чымся ў горадзе. Умацаваньне правіл гігіены, санітарый, прыпыненьне курэньня, дысцыпліна—вось што прыцягвае ўвагу к дзіцячаму руху ў вёсцы. Ёсьць дасягненьні ў сэнсе вывучэньня формаў працы з сялянскімі дзецьмі. Калі зусім нядаўна шукалі глебу дзеля працы сярод сялянскіх дзяцей, то зараз яна ўжо знойдзена. Асобныя віды працы пачынаюць афармляцца. Можна адзначыць, як дадатны бок, гэта тое, што каля 25-30 проц. дзяўчынак у піонэрскіх атрадах.

Выявіць недалікі і зьнішчыць іх.

К 7-мігодзьдзю комсамолу нам асабліва важна адзначыць тых недалікі, якія выявіліся ў працягу нашае працы, каб комсамол, як кіраўнік, зьявіў будучыне правільна накіраваць сваё дзеянне. А недахваты ў працы ёсьць. Галоўныя з іх гэта тое, што комсамольская ячэйка яшчэ добра не ўявіла, як патрэбна кіраваць атрадамі юных піонэраў.

Часта бывае, што ячэйка абмяжоўваецца толькі заслухоўваньнем справаздач. Комсамольцы ня досыць цікавяцца працай свайго атраду. Унутрыываваўчая праца ў большасьці атрадаў яшчэ слабая. У нас маюцца сярод піонэраў няпісьменныя дзеці. Масавая праца і праца наогул сярод дзяцей не-піонэраў слаба разгорнута. Атрады іншы раз займаюцца толькі гутаркамі й гульнямі, ніякае грамадзянска-карыснае працы не вядуць. Вось чаму нам асабліва патрэбна зьвярнуць увагу на зьнішчэньне гэтых недахватаў. Калі піонэры ня выявяць свой грамадзянска-карысны твар, то й ня будуць

карыстацца аўторытэтам. Піонэры павінны працаваць дома, весьці барацьбу за чыстату, за газэту, за прыбліжэньне бацькоў да грамадзянскага жыцьця, працаваць сярод усяе моладзі вёскі. Усім гэтым, зразумела, павінна кіраваць комсамольская ячэйка.

Мы павінны ўцягнуць усіх дзяцей у піонэр-атрад.

Аб піонэрах ведае ўжо ня толькі настаўніцтва, але й самыя глухія вёскі, і калі мы ня зможам іх ахапіць, гэту падростаючую актыўнасьць дзяцей, яна выльецца ў другія формы, непажаданыя нам. Кожная ячэйка павінна весьці працу сярод дзяцей, выпаўняючы лёзунг 4-ай канфэрэнцыі: „На кожную ячэйку—атрад Ю. П.“. Гэту працу патрэбна весьці не зналёту, а абдуману, трэба загадзя падрыхтавацца, выдзеліць комсамольцаў дзеля азнаямленьня з працай. Справа, вядома, не ў формальным выпавненьні дырэктыў канфэрэнцыі і ня ў колькасьці ўтвараемых атрадаў, не па гэтым мы будзем судзіць посьпехі комсамолу ў галіне працы сярод дзяцей, а ў формах выхаваньня, наколькі ячэйка змагла сваёю працаю падрыхтаваць сабе зьмену сьвядомых комсамольцаў.

Неабходна тлумачэньне піонэрам іх працы.

Трэба больш азнаёміць дзяцей з тэй працай, якую павінна праводзіць піонэрская арганізацыя, уцягваць яе ўва ўсе захады ячэйкі комсамолу, а самае галоўнае, каб атрад ЮП працаваў сярод дзяцей, рабіў уплыў на іх. Трэба пашырыць працу ў школе, прыцягваць школьнікаў да ўсіх мерапрыемстваў улады ў савецкім будаўніцтве.

Ясна, што гэта вымагае лепшага кіраўніцтва з боку комсамольскіх ячэек. Ячэйка і кожны комсамалец асобна павінны адчуваць вялікую адпаведнасьць за выхаваньне падростаючага пакаленьня. Трэба ставіць на абгаварваньне ня толькі даклад вяржатага, але і асобныя пытаньні працы. Часьцей ставіць вырашэньні па пытаньнях дзетруху на сходах, растлумачаць комсамольцам значэньне піонэр'арганізацыі,—тады яны больш зацікавяцца піонэрскім атрадам.

Лепшыя комсамольцы—на піонэр-працу.

Комсамольская ячэйка павінна выдзеліць лепшых комсамольцаў для працы сярод піонэраў, якія змогуць ім што-небудзь даць у сэнсе выхаваньня. Ячэйка павінна сачыць за тым, каб з піонэр-атраду сыстэматычна перадаваліся лепшыя піонэры ў комсамол, што будзе спрыяць комсамольскаму ўплыву ў атрадзе. Ня менш важнае значэньне мае павялічэньне процанту дзяўчат у атрадзе.

Праца павінна весьціся на роднай мове.

Усю працу патрэбна перавесьці на родную мову, на тую мову, на якой дзеці гавораць дома і вучацца ў школе; тады піонэры лягчэй зразумеюць тое, што праводзіцца ў атрадзе. Трэба менш гаварыць, а больш адшукваць практычных мерапрыемстваў, больш выяўляць недахваты, і тады, вядомая справа, комсамол зможа сабе падрыхтаваць здаровую моцную зьмену будаўнікоў новае вёскі.

Мэерзон.

Савецкая фізкультура—дзіця комсамолу.

Юбілей комсамолу—юбілей савецкай фізкультуры.

Фізкультура ў СССР і на Беларусі заваёўвае сабе патрэбнае месца. Яна шырока ахапіла гушчы гарадской рабочай моладзі, вучняў, піонэраў і за апошні год пачынае шпарка прасоўвацца ў вёсцы.

Некалькі слоў з гісторыі.

Усе дасягненні, якія мы цяпер маем у галіне фізкультуры, у большай частцы здабыты дзякуючы намаганням комсамолу.

Да Лютаўскай рэвалюцыі рабочага спортыўна-гімнастычнага руху на Беларусі ня было зусім. Толькі пасля Лютага пачынаюцца нязначныя імкненні ўтварыць сярод рабочых гушч спортыўна-гімнастычныя арганізацыі. І то рабочых яны амаль што зусім не ахаплялі. Арганізацыі, якія ўтварыліся пасля Лютаўскай рэвалюцыі, зьяўляліся галоўным чынам дробна-буржуазнымі нацыянальнымі

у якія ўвашлі прадстаўнікі аддзелаў народнай асветы, профсаюзаў, цэлага шэрагу другіх грамадзянскіх і дзяржаўных арганізацый. Праца пачала шырока разгортвацца.

Нашы дасягненні.

Да 2-га ўсебеларускага з'езду фізкультурнікаў (лістапад 1925 году) мы мелі ўжо наступныя дасягненні. Акрамя чырвонай арміі, у якой на абшарах Беларусі займаецца да 30-40 тысяч чалавек, у нас сярод шырокага насельніцтва фізкультураю ахоплены 71.691 чалавек. Праўда, большасць ахоплены ў горадзе (56.310 чалавек), але нямала ўжо і ў вёсцы (15.281 чалавек) ахоплены фізкультураю—у раённых цэнтрах і ў самых вёсках.

Пры дапамозе комсамолу ўтвораны раённыя саветы фізкультуры, утвараюцца гурткі ў вёсках, пранікае фізкультура і ў вясковыя школы.

Разам з дасягненнямі многа недахватаяў.

Рух фізкультуры на Беларусі расце з кожным днём, захоплівае ўсё новыя і новыя шэрагі працоўнага насельніцтва. Патрэбны моцныя, добра падрыхтованыя кіраўнікі дзеля таго, каб ахапіць гэты рост. А кіраўнікоў у нас пакуль што, асабліва сваіх комсамольцаў, яшчэ мала. Мала ў нас яшчэ і сродкаў, і абсталявання, і будынкаў дзеля заняткаў. Няма прыстасаваных да вёскі спортыўных гуляняў, якія б маглі захапіць вясковую моладзь, арганічна звязаныя з ёю. Гурткі фізкультуры на вёсцы мала прыстасаваны да ўмоў беларускай вёскі, няма кіраўніцтва, якое павінна было б праводзіцца на беларускай мове. Мала ўцягнены комсамольскія акты ў фізкультуру.

Якія-ж нашы заданні?

Заданняў многа. Яшчэ больш узмацніць уплыў і члэн комсамолу ў працы фізкультуры. Абеларусізаваць фізкультуру, прыстасаваць яе да вясковых умоў Беларусі. Уцягнуць комсамольскія акты ў фізкультуру. Узяцца праз правядзенне акруговых і ўсебеларускіх курсаў, праз фізкультурнае выхаванне лепшых фізкультурнікаў-комсамольцаў за падрыхтоўку з асяроддзя комсамолу кіраўнікоў фізкультуры.

На беларускіх фізкультурнікаў яшчэ ўскладаецца досыць вялікая задача дапамогі Чырвонаму Спортыўнаму Інтэрнацыяналу і польскім чырвоным спортыўна-гімнастычным арганізацыям. І ў гэтай справе, як і ва ўсякай другой працы па фізкультуры, комсамол павінен быць кіраўніком, а комсамольцы перадавымі.

Л. Цейтлін.

Нядаўна ў Менску адбыўся 1-шы ўсебеларускі з'езд фізкультурнікаў. На нашым малюнку—прэжыдэнт з'езду.

мі арганізацыямі. Тут і „маккабі“—жыдоўская нацыянальная арганізацыя, тут і выдатныя скауты, якімі галоўным чынам захаплялася польская дробна-буржуазная моладзь.

Пасля Кастрычнікавай рэвалюцыі з утварэннем комсамолу, з пашырэннем яго працы, ён разам з аддзелам усеагульнага ваеннага абучэння прыступае да ўтварэння рабоча-сялянскіх спортыўных арганізацый. Гэтыя арганізацыі былі двух тыпаў. Першым тыпам зьяўляліся спортыўныя ўзводы пры дапрызыўных пляцоўках, другім—камсамольскія спортарганізацыі. Цераз тысячы перашкод прайшлі гэтыя арганізацыі. Ня было сродкаў дзеля падрыхтоўкі сваіх рабочых кіраўнікоў. Але ўсё-ж такі шмат чаго ўдалося дабіцца.

У 1923 годзе дзяржава прышла на дапамогу Комсамолу, утварыўшы саветы фізічнай культуры,

З гісторыі ЛКСМБ*).

Артыкул аднаго з старэйшых комсамольцаў Беларусі.

15 сьнежня—дзень заснаваньня Беларускага КСМ.

Сёньня рэволюцыйная моладзь Беларусі, а разам з ёю і працоўная кляса нашай рэспублікі, сьвяткуе сёму ю гадавіну свайго Комуністычнага Саюзу Моладзі.

Чаму іменна 15 сьнежня 1918 году лічыцца днём заснаваньня Комсамолу Беларусі?

Як у старажытнай Грэцыі сем гарадоў спрачаліся за пашану быць радзімай найвялікшага філёзофа ў тых часы, так некалькі дат могуць патрабаваць прызнаньня за імі гэтага гістарычнага дня нараджэньня Комуністычнага Саюзу Моладзі Беларусі.

Якія гэта даты?

Папершае, дзень першага сходу Менскай арганізацыі саюзу—15 сьнежня.

Падругое, дзень адчынення 1-га Краёвага Зьезду Саюзаў Заходняй Краіны ў Смаленску—20 сьнежня.

Патрэцяе, дзень абвяшчэньня Краёвага Камітэту Саюзу—Цэкамолам Беларусі на рубяжы 1918 і 1919 гадоў (дакладна ня па-

*) Гэты артыкул пісаны яшчэ да чацьвертай гадавіны ЛКСМБ.

мятую, калі адбывалася гэта гістарычнае пасяджэньне, але не пазьней 8 студзеня 1919 г.).

Як бачыце, тры здарэньні, якія адбываліся хутка адно за другім, маюць права на гістарычную дату заснаваньня Саюзу на Беларусі.

Гэтая спрэчка канчаткова была вырашана ў 1922 годзе, калі Цэнтральны Камітэт Саюзу ўхваліў 15-га сьнежня лічыць днём заснаваньня Менскага Саюзу і днём заснаваньня ЛКСМБ.

З формальна-гістарычнага пункту погляду з гэтаю пастановаю можна спрачацца, але па сутнасьці Менская арганізацыя зьяўляецца родапачаткам беларускага комсамольскага руху. Невялічкія гістарычныя спраўкі падтрымаюць гэты вывад.

Яшчэ на першым Усерасійскім Зьездзе Саюзу дэлегаты ад Заходняй Краіны на сваім прыватным пасяджэньні зрабілі пастанову аб скліканьні Заходня-Краёвага Зьезду ў Смаленску.

У Заходнюю Комуна ўваходзілі тады Смаленская, Віцебская і Магілёўская губэрні.

У Лёстанадзе м-цы ў СССР прыехала дэлегацыя ад чэхаславацкай моладзі. На нашым малюнку—члены бюро ЦК ЛКСМБ разам з дэлегацыяй на ст. Менску.

Беларусь тады была занята немцамі, але мы разлічвалі на хуткае яе вызваленне. Лістападаўская рэвалюцыя ў Нямеччыне здзейсніла нашы прадбачанні. Немцы пад націскам Чырвонай арміі пачалі адступаць на захад, і пядзь за пядзьдзю стала адраджацца Савецкая Беларусь.

Краёвы Комітэт партыі ў пачатку адступлення немцаў назначыў скліканне VI партыйнай краёвай канферэнцыі ў Смаленску ў снежні месяцы.

Гэта канферэнцыя павінна была вырашыць пытанне аб утварэнні Беларускай Рэспублікі і аб цэнтры Заходняга Краю.

Адначасна з партыйнай канферэнцыяй часовы Комітэт Саюзу, які быў утвораны Смаленскай арганізацыяй у складзе т.т. Флокса, Прокшыца і таго, хто піша гэтыя радкі, назначыў на 20-ае снежня Першы Зъезд Саюзаў Заходняй Комуны.

Калі мы назначылі скліканне зьезду, мы мелі весткі аб арганізацыі Саюзаў у Віцебскай, Смаленскай і часткова Магілёўскай губернях.

На тэрыторыі будучай-жа Беларусі арганізацыі моладзі пачалі ўзнікаць толькі пасля выхаду немцаў.

Склікаць зъезд было нялёгка. Прыходзілася звяртацца да розных умудрэнняў, каб яго арганізаваць. Некаторыя дробныя моманты помню і цяпер.

Прыбывае т. Прокшыц, сакратар часовага „Окомолу“.

Ня прымаюць тэлеграмы аб скліканні Зъезду.

Потым парашылі паслаць яе праз начальніка штаба Рэвваенсавету. Такое наша „выкрыцьцё“ ўдалося, і тэлеграма была разаслана па патрэбных адрасох.

У Політ'адзел Рэвваенсавету політпрацаўнікі прысылаліся амаль-што вагонамі. Флокс і я, а мы тады вялі кіраўнічую працу ў Політ'адзеле, як лепш ня трэба выкарыстоўвалі гэтых працаўнікоў для саюзнай работы. Так, мы накіравалі ў Менск т. Зісьмана, які прыняў гарачы ўдзел у ўтварэнні Менскай арганізацыі.

На зъезд мы запрасілі прадстаўнікоў ад ЦК РКСМ і т. Юзафовіча (апошняга для дакладу аб міжнародным юнацкім руху).

Прыехаў толькі адзін т. Цэйтлін Яфім, першы старшыня ЦК.

Гэты першы наш зъезд адчыніўся ў час спрыяючых політычных абставін, у той час, калі мы атрымлівалі пасьпехі на Захадзе і на

Усходзе, калі нямецкая рэвалюцыя дазваляла чакаць нечага радаснага для нас.

Настрой ува ўсіх дэлегатаў зьезду быў баявы, рашучасьць актыўна змагацца за савецкую ўладу адчувалася ў словах кожнага выступаючага дэлегата.

Па дакладу тав. Мясьнікова аб політычным моманце была аднагалосна прынята рэзалюцыя, у якой было характэрнае для настрою месца: „Рэвалюцыйнай Рабоча-Сялянскай моладзі Заходняй Комуны належыць быць у першых шэрагах Соцыялістычнай Чырвонай Арміі і на справе паказаць сваю солідарнасьць з рабочай клясай і Савецкай уладай, аддаючы свае лепшыя сілы вялікай барацьбе за Комунізм“.

Каго прадстаўляў 1-шы зъезд? Усяго было 42 дэлегаты ад 24 саюзных арганізацый.

Віцебская губ. была прадстаўлена 10-ма арганізацыямі, Смаленская—7-ю, Магілёўская—5-ма, а Менская, тагочасная Беларусь, усяго толькі 2-ма, Менскаю і Ігуменскаю (Чэрвенскаю).

Такім чынам 1-шы Зъезд Заходняй Комуны ня можа лічыцца Устаноўчым Зъездам Беларускага Комсамолу.

Дакладная вартасьць Зъезду была ў абранні Краёвога Комітэту Саюзу, які менш, як праз месяц, перайменаваўся ў першы Цэнтральны Комітэт КСМБ.

Выбраны для кіраўніцтва саюзнаю працаю ў Заходняй Краіне „Окомол“ не паспеў прыступіць да свае працы, як новыя політычныя здарэнні прымусілі яго ператварыцца ў Выканмол Беларусі.

Менская арганізацыя КСМ.

Ужо падпольная праца пры немцах вялася не адным рэвалюцыянерам-юнаком. І калі 15 снежня быў скліканы першы сход рэвалюцыйнай моладзі Менску, мы мелі досыць падрыхтаваную глебу для заснавання арганізацыі.

Менская арганізацыя КСМБ стала асяродкам увагі першага „Цэкамолу“.

Гісторыя Менскай арганізацыі займе віднейшае месца ў тоўстым томе ко самольскага руху на Беларусі.

Лепшыя традыцыі Менскай арганізацыі ўспрымаюцца іншымі саюзнымі арганізацыямі Беларусі, і мы можам адно пажадаць у гэту гадавіну: далейшага росту Ленінскага Комуністычнага Саюзу Моладзі Беларусі, як аднаго з шчырых і баявых атрадаў Комуністычнага Інтэрнацыяналу Моладзі.

М. Ахманаў.

Адрыўкі з поэмы „Комсамол“.

А. АЛЕКСАНДРОВІЧ.

І... чуем кліч —
Кліч комсамола,
Фабрыкам і сёлам —
На рабфак!
Моладзь!

* * *

Песьні. Песьні. Песьні...
Калёна за калёнай
Дзеці працы
Дружна йдуць!
7-ае верасня —
Сьвята мільёнаў —
Мільёнаў юнацкіх
душ!..

* * *

Комсамольцы — люд вясёлы!
Смутак — вораг злосны наш!
Праца — радасьць Комсамола —
Неўгамонны левы марш.
І стазвонам неўгамонна
Пяём з задорам маладым.
Серп і молат — наша школа
Ў барацьбе за КІМ.

* * *

Мяцеліца сьцелецца сьнежнай далінай,
Зямля — серабрысты паркаль...
Трывожна гудуць правады бязупынна;
Ветры разносяць жаль.
Мяцеліца сьцелецца бурай усьпененай,
Злосьцю заўзятай мігае ў вачох.
Таварышы! Утрата!..

Ня стала Леніна!

Леніна —
Ільліча.

* * *

На крамлёўскай званіцы-вежы
Гадзіннік чатыры прабіў...
Над магілай пажоўкла-сьвежай
Свой сьцяг комсамол пахіліў...

* * *

Суму ня трэба! Ня трэба жалю!..
А сэрца балюча шчыміць...
Дарагога свайго Ільліча пахавалі;
Ленін мільённы — будзе жыць!

* * *

Беласьнежным праменьнем
Ліжа каменьні
Мароз, рассыпаючы сьнег белай жменяй.
Сэрца ня змоўкла... Не зьледзянела;
Вуліцай белай
Плача нясьмела.
Іскрамі смутку плача маўкліва
Сэрца юнацкае, сэрца вірлівае.
Сьнег засьцілае бельлю каменьні...
Гэй, комсамольцы,
шчыльней
свае звоньні!

* * *

Дні былі мяцежнае стыхіі,
Дні былі, але іх грукат змоўк...
Гартавалі буры агнявыя
Нашы сілы маладыя;
Гартавалі Комсамол.

* * *

Барацьба змагла прымусіць,
Нібы ўсход сонечнай вясны,
Палюбіць
Руіны Беларусі, —
Руіны —
Спадкі старыны.

* * *

І па цагдінцы... так з голым...

* * *

І па...
Стала радасным...
І зноў загулі на заводах машыны...
Новае ёсьць — ня стала руінаў.
І ў гэтай працы дні і ночы —
Комсамол — чорнарабочы.

* * *

Калісьці зналі: сутарэньне,
Мазоль крывавы на руцэ;
Гарадавога, пана, цемень
І кастлявы ГВС.
А цяпер жыцьцё ня зломяць!
Хай гудзе вірлівы вецер...
— Комсамол — у фабзаўкоме!
— Комсамол — у сельсавеце!

* * *

Дні ішлі... нас многа стала...
Нас наша вольнасьць аб'яднала!
Дні ішлі...

ВЁСКА Ў ПЕСЬНЯ

* * *

На гары стаіць манах,
Паглядае коса.
А ў яго аж па штанах
Пацякло із носа.

Відаць, холадна яму,
Ды жыццё няміла.
З гора валасы ірве
Ды кладзе ў кадзіла.

Загарэлісь, засквірэлі
У кадзіле валасы.
З вокан клюбу паляцелі
Песьні новай галасы.

Сёньня моладзь ўся там наша
І з „сівымі“ нават ёсьць.
Канцавая бабка Паша—
Комсамольцаў добры госьць.

З малых год яна спазнала
Усю царкоўную ману.
Век папа баба ня знала,
Не хадзіла к шаптану.

Пашка ўжо зусім старая,
Ходзіць з кіем альховым.
Але ў працы памагае
Комсамольцам вясковым.

Вось таму бабульку гэту
Моладзь любіць ды шчэ як!
Яна можа і ў газэту
Жмут заметачак паслаць.

А у клубе сёньня радасьць,
Песьні, рогат, дзетвара.
І вялікую там сьвятасьць
Бачыць можна са двара.

Елкі, зелень, сьвет чырвоны,
Ленін ў рамках, як жывы...
Сёньня нашыя калёны
Лічаць пройдзены гады.

Сем гадоў—вялікі час,
А прабег як хутка ён!
Ад сялян вітаў ды нас
Селянін—бядняк Лявон.

Дзявочыя.

Цяпер дзеўка я на „яць“—
З кніжкам вайдаюся,
Бо люблю я іх чытаць
І ў іх разьбіраюся.

Ды ці-ж можна жыць бяз
кніжкі,
Бяз крыніцы гэтай вед.
Цёмната нам непатрэбна.
Ў якой жыў стары м...

А малітваў я ня знаў,
Бо ня трэба яны мне.
„Малады“ лепш пачытаю
Пры іскрывым каміне.

Калі любіш, дык прызнайся,
Мой ты міленькі Якім!
І скажы, ці запісаўся
Ды ў ячэйку „Авіахім“.

Маці ў царкаў, дачка ў клуб
З комсамолкай Ганяй.
Каму лепш было і дзе—
Здагадайцеся самі.

Хлапецкія.

Сьмелячком я нарадзіўся,
Малы по лесу хадзіў,
А на неба каб узьбіўся—
Усіх сьвятых-бы палавіў.

65

Ой, на лыжах я катаўся,
Бо люблю я гэты спорт,
Ў піонэры запісаўся—
Поп надуўся, як той чорт.

Шоў я лесам, тарапіўся,
Аж агонь з-пад ног ляцеў.
На буржуяў рассярдзіўся—
Падавіць усіх хацеў.

Заіграй, мая гармоньня,
Ад сталіцы да сяла,
Расскажы хоць крыху сёньня
Нам пра радыё-дзяла.

Мне ня трэба „мармеладу“
І цукеркаў не хачу.

Эх, яблычак
З гары коціцца.
А у польскіх паноў
Безрабоціца.

Сьцешып.

Сялян

На узгорку стаяць
Пад гарой іх
Я хадзіла ўчора
Слухала навіны

А ты, Янка, бачы
Самагонку гэта
Лепей часта ўчора
Ды чытай газету

Паглядзі вось
У вёсцы Мілюхі
Будуць радыё
Ды концерты

Нават нам хоча
Нейкую машыну
Што агонь будзе
Бяз смуроду

Гомза

У гародзе на гары
Тры калівы малады
Пусьці, мамка,
Комсамольскай

У гародзе на гары
Тры калівы бачы
Я ў царкву не хачу
Бо ня веру ў бога

У гародзе на гары
Убіты тры калівы
Пусьці, мамка,
Мне ды ў комсамол

я.

Х І ЧАСТУШКАХ.

Гэй, паехаў сын Даніла...

Гэй, паехаў сын Даніла
Ваяваць на вайну,
Ад нападу, ад няволі
Бараніць старану.
Сына маці выпраўляла,
Паясочак дала,
Каб заўсёды матку помніў,
Як паедзе з сяла...
А дзяўчына, міла сэрцу,
Правяла за сіло
І дала на памяць персьцень,
Каб у бітвах вязло.
Так паехаў сын Даніла
Сам сабой на вайну,
Аб'яўся на хаціну
Ды змахнуў сьлязіну.
Ен і другое,
І трэцяе поле дасьціг,
Дзе сабраліся салдаты
З сёл і вёсак усіх.
І пашлі яны паходам,
Дружна, сьмела пашлі,
Каб вон зьлібеду трагнаці
З беларускай зямлі.
Добра ўсе там ваявалі,
Уміралі ў баю,
А найлепш Даніла біўся
За айчыну сваю.

Хто йшоў ззаду, а хто збоку,
Азіраўся назад,
А Даніла ўсюды ўперад
Выступаці быў рад.
І ручыла, шанцавала
У бітвах цяжкіх яму,
Ажно вораг напужаны
Дзіваваўся таму.
Год мінуў, як ваяваці
Шоў Даніла з сяла,

А ўжо слава па ўсім сьвеце
Аб ім громка ішла.
Як ачысьцілі ваякі
Край ад ворага свой,
Важна ехалі да дому,
Як тых пчолаў буйны рой.
А наперадзе ўсіх едзе
Наш Даніла з вайны,
Шабля бліскае
Конь

Ён вязе ўсім падарункі:
Маці срэбны кутас,
А сваёй дзяўчыне мілай
Доўгі пацерак зьвяз.

Я. Купала.

Я—хлапец малады.

Я—хлапец малады,
Я—дзяцюк хоць куды,
І бяз меры я дуж,
Зваць мяне беларус.

Эх, як стане ў рад
Малайцоў гэтых шмат,
Усе вольны яны—
Беларусі сыны.

Дык як стануць-пайдучь,
Дзе стоги, крыўда жывуць,
Кажы сьмела тады:
Больш ня будзе б

Гэй, юнацкі
І удаень і ў
На старожа
Каб ісьці, д

Хай з юнацкіх грудзей
Па зямельцы усей
Імчыць, як страла,
І русі хвала...

ТВОРЧАСЬЦЬ НАШЫХ ПОЭТАЎ.

Наша сьвята.

Наша сьвята, сьвята працы,
Сьвята новых сьветлых дзён!
Хто-ж усе тут?—дзеці волі,
Што старому шлюць праклён!

Ну ды што-ж! Зьвініце песняй,
Стройце карагод!
Хоць на сьвеце й непагода,
Комсамол—бунтарскі род!

То ня наша адных сьвята—
Брат 'шчэ за мяжой.
Ён за кратамі марнее —
З намі-ж ён душой!

Верым моцна, час настане—
Ўзломяць хвалі лёд!
І між крыгаў—пена віру
Ўбача струмень гордых вод!

Дык ня плач тугою, восень,
Разьвей, вецер, туманы,
Сонца, радасьцю ўсьміхніся,
Правім сьвята сёньня МЫ!

Наша сьвята, сьвята волі,
Сьвята новых сьветлых дзён!
Мы ўсе дзеці лепшай долі
Шлем мінуламу праклён!

Паўлоўскі.

У Дзянісавай Агаты...

У Дзянісавай Агаты
Што-нядзелю ў хаце сваты.
Усё гандлюцца з бацькамі,
Каб пасяг багаты далі—
Для дачкі.

Ну, а бацька „наравісты“—
Не падходзь да яго блізка.
На сваю Марылю-жонку
Ён бурчыць, як-бы з прасонку:
„Ты маўчы!“

Зьмерыць кожнага вачыма,
Слова лішняга ня кіне,
З толку возьме сабе свата,
Маладому штось „падвяжа“.
Дык затым...

Малады на вуза свату
Скажа: „едзем, брат, да хаты“.
хоць і гожа—
а ўсё дома.
Ня прычым!

А пасля та цэлай вёсцы
Язычкамі ўсе расхвошчуць:
Што на дзеўку хто ні гляне—
Кожны ёй дае загану.
Бяз віны.

На Агату сыплюць плёткі,
Як-бы сьмецьце, усе цёткі,
А праз гэта вась Агата
Ні адзін разочак плача...
А сваты

Ня мінаюць яе хаты—
Цягне ўзяць пасяг багаты:
Куфар добры ды карову—
Мараць вась аб чым галовы
Маладых.

На пасяг той хто імкнецца—
Сам жыць добра спадзяецца
І твая, Агатка, доля,
Расплывецца ў моры гора.
Дык затым...

Праганяй з сваёй ты хаты
Гэтых ворагаў праклятых
Сёньня ў вольнай ты краіне,
Сама сабе гаспадыня.
І вась ты

Дзён старых раскідай пугі
Ты, якімі яшчэ скута!
Хай табою не гандлююць
Татка з маткай. Ці ты чуеш?
Лепш жыві!

Янка Бор.

Маё любое...

Хто мяне раздольлем волі
Паланіць умее?—
Гэта вецер, што у полі
Куды хоча вее.

Хто ўспамінак робіць з ласкай
Пра красу жывую?—
Гэта дрэвы, траўка, краскі
У пору веснавую.

Хто пяць-іграць ўсё можа
Так, каб быў я п'яны?—
Гэта лес у май прыгожы,
Зелянінай ўбраны.

Янка Гаротны.

Ленін, комсамол і сялянская моладзь.

Комсамол—арганізацыя па складу працоўна-сялянская, але па свайму духу арганізацыя пролетарская—комуністычная.

Працоўная моладзь у комсамоле, як больш арганізаваная, больш згуртаваная на фабрыках і заводах па праву кіраўніцтва арганізацыяй моладзі, дзержыць у сваіх руках і кіруе ёю дзеля выхавання ў комуністычным духу. Сапраўды, „перад моладзьдзю цяпер стаіць задача ўтварэння комуністычнага вобчства“,—гаварыў У. І. Ленін. Дзеля гэтага, каб будаваць комуністычнае вобчства і наогул будаваць камунізм, моладзь павінна вучыцца, павінна арганізоўвацца, каб калектыўна сябе выхаваць. Працоўная моладзь не магла забыць пра моладзь вёскі—больш цёмную, больш загнаную царскім урадам і колькасьцю ў шмат разоў большую, чымсь моладзь фабрык і заводаў. Але і правды працоўных У. І. Ленін, які аддаў вельмі шмат увагі комсамолу, усвай прамове на 3-м зьездзе комсамолу, між іншым, сказаў, што „Без уцягнення ўсяе масы працоўнай і сялянскай моладзі да гэтага будаўніцтва камунізму вы комуністычнага вобчства ня абудуеце“.

Як толькі комсамол ўзмацаваўся, як толькі ён захапіў у свае шэрагі большую частку працоўнай моладзі, саюз на сваім 6-м зьездзе сказаў: „асноўная задача Цэнтральнага Камітэту перш за ўсё—гэта арганізацыя комсамольскага выхаду ў вёску па заваяваньне батрацкіх, бяднейшых і лепшых сярэдніх слаёў сялянскай моладзі“.

Аб чым гэта сьведчыць?

Гэта нам сьведчыць аб тым, што мы павінны выканаць заданьні У. І. Леніна, трэба аб'яднаць у шэрагах комсамолу і сялянскую моладзь.

Трэба ўцягнуць батракоў, беднякоў і лепшую частку сярэдняй сялянскай моладзі ў будаўніцтва комуністычнага вобчства.

Ці патрэбен вясковай моладзі комсамол?

Бязумоўна трэба, гэта паказаў нам вялікі ўзрост комсамолу з ліку моладзі вёскі за апошні год.

Неабходнасьць комсамольскай арганізацыі ў вёсцы падкрэсьліваецца вялікай актыўнасьцю сялянскай моладзі.

Моладзь вёскі імкнецца ў комсамол і ўпарта патрабуе ўтварэньня ўсё новых і новых ячэек комсамолу ў самых далёкіх і цёмных кутках Беларусі.

Комсамол вёскі з кожным годам, з кожным месяцам, з кожным тыднем завядае ўсё больш і

большы аўгорытэт як сярод моладзі, так і сярод старых сялян.

Комсамол за кароткі тэрмін працы ў вёсцы мае ўжо вялікую колькасьць комсамольцаў—грамадзкіх дзеячоў з гушчаў сялянскай і батрацкай моладзі.

„Задача саюзу моладзі—паставіць сваю практычную дзейнасьць так, каб вучачыся, арганізоўваючыся, яднаючыся і змагаючыся, гэта моладзь выхоўвала-б сябе і ўсіх тых, хто ў ёй бачыць правадра, каб яна выхоўвала комуністых“,—казаў Ільіч на гэтым жа 3-м зьездзе комсамолу. Гэта яшчэ раз гаворыць аб тым, што ня толькі па кніжцы трэба вучыцца будаваць камуну, а і па практычнай працы.

Добрая апрацоўка агароду, прыклад у лепшых формах зямлякарыстаньня, дапамога селяніну добраю радаю, ліквідаваньне няписьменнасьці, добрая праца ў сельсавесе, у камітэце ўзаемадапамогі і коопэрацыі зьяўляецца лепшаю вучобаю комсамольца. Ня толькі самім вучыцца, а вучыць і другіх даручыў комсамолу наш правадра Ленін.

Каб ажыццявіць гэта, комсамол у цалку і ячэйка на вёсцы ў прыватнасьці не павінны замыкацца, а ісьці да ўсяе сялянскае моладзі, кіраваць яе актыўнасьцю, прыцягнуць і не-комсамольцаў да будаўніцтва камунізму, г. зн. уцягнуць усю моладзь у вучобу і ў практычную працу: у сельсавесе, у камітэце ўзаемадапамогі і г. д. Вельмі няста комсамольцы на вёсцы становяцца „маладымі дзядамі“, заўсёды зьбіраюцца за кніжкаю, баяцца выйсьці да беспартыйнай моладзі, баяцца, пагуляць. Гэта няправільна. Моладзь, калі ўбачыць комсамольца, заўсёды ў такім становішчы пужаецца і баіцца ісьці ў комсамол, гаворачы: „уступіш у комсамол, так трэба будзе сядзець увесь час за кніжкаю, а мы хочам жыць, хочам пагуляць“.

Дзяўчаты мала йдуць у комсамол затым, што ім у комсамоле нудна. Гэта трэба зьмяніць. Трэба, каб комсамалец, умеючы вучыцца, умеючы працаваць, умеў бы і пагуляць. Здаровае вясельле патрэбна, але без выпіўкі, без жульніцтва, без абражэньня дзяўчыны. Яшчэ адзін момант у працы комсамолу на вёсцы, які мае цяпер вялікае значэньне,—гэта праца сярод батракоў.

Батрак зьяўляецца найбольш пролетарскім элемантам на вёсцы. Трэба паставіць працу так, каб батраку ў комсамоле было цікава, каб ён мог там ліквідаваць сваю няписьменнасьць.

Верамейчык.

ПА ЯЧЭЙКАХ ЛКСМБ.

Сьвержанскія комсамольцы.

Мястэчка.

Ціха, паважна, часамі шумна і весела, нават бурла праходзіць праца ў комсамольцаў мястэчка Сьвержань, Рагачэўскага раёну, Бабруйскай акругі. Маюць яны свой клюб, які стаіць у самым цэнтры мястэчка, сярод Ленінскага пляцу, дзе акрамя яго стаіць некалькі адна да другой прытуленых крамак, у якіх гандлююць яшчэ ня згубіўшыя сваю моц гандляры-перакупшчыкі. Побач з імі на рагу пляцу з Савецкай вуліцай заве да сябе сва-

часіны зьбіраліся сходы жыхароў мястэчка, цяпер увесь завешаны лёзунгамі і плякатамі куткоў, як: Леніна, МОПР'у, Авіахіму, бязбожнікаў, сельскагаспадарчага і інш. і сярод якога стаіць вялізарны стол і 8-10 лавак,—азначае сабой залю, але зборную, і ў ёй, як і раней, праводзяцца сходы, але сходы комсамольцаў і заняткі моладзі. Другі пакойчык, крыху меншы за першы, заняты доўгім сталом з лаўкамі побач і тут праводзяцца заняткі гурткоў: па беларускай мове, газэтнага

Моладзь вучыцца карыснай працы.

ёй шмільдай і прыгожымі плякатамі Сьвержанскі коопэратыў. Гэта рынак. А вакол яго стаяць і дзіваюцца на ўсё, што робіцца тут, хатныя яўрэаў-кустароў. Гэта і ёсць самае мястэчка, і ад яго ва ўсе бакі пашлі вуліцы і вулічкі. Адна з іх самая даўжэйшая, Дняпроўская, зашла аж ледзь не да Дняпра, і на ёй жывуць выключна сяляне. Другая пачынулася ў другі бок, аж да лесу, і завецца Савецкаю; на ёй жывуць усялякія людзі: і яўрэі, і сяляне.

Домік, дзе месціцца ячэйка.

Вось сярод гэтых вуліц і вулачак і зьвіла сваё гніздо ячэйка комсамолу ў доміку, у якім калісь зьмяшчаўся банк. Першы пакойчык, у якім у свае

і інш.; тут-жа ладзяцца і пасяджэньні бюро ячэйкі. Завецца ён чытальняй. Трэці пакойчык, зусім маленькі, захоўвае ўсе дзелавыя паперы ячэйкі і ў ім знаходзіцца ячэйкавая бібліятэка, хоць невялікая, але комсамольцам, якіх у ячэйцы лічыцца каля 30, чытаць хапае чаго; акрамя таго, гэтай бібліятэкай карыстаецца і беспартыйная моладзь.

Ячэйка за тры гады.

Зарадзіўся гэты комсамольскі асяродак, у якім нераварваецца на новы лад рабоча-сялянская моладзь, тры гады таму назад. Багага моладзі перабыло ў ячэйцы з таго часу. Адны запісваліся і выпісваліся па тых ці другіх прычынах, другіх

перакінулі на працу куды-небудзь далей, трэція перашлі ў камуністычную партыю, чацвёртыя сядзелі на мёртвай кропцы і самі па сабе памаленьку адпадалі ад ячэйкі, а маладняк усё рос і рос, пакуль вырас у ячэйку Ленінскага Камуністычнага Саюзу Моладзі Беларусі.

Ячэйка сёння.

І вось цяпер кожны комсамалец узяўся за навуку, каб стаць сапраўдным комсамольцам. За прыкладам далёка хадзіць ня трэба. Заходзь проста ў комсамольскую чытальню ў які сабе хочаш вечар, і ты ўбачыш такі малюнак. За сталом цесным колам сядзяць комсамольцы. Ідуць заняткі ў тым ці іншым гуртку. Ідуць заняткі па беларускай мове—чытаюць казку альбо іншы вясёлы артыкул з „Роднага слова“. Усе сьмяюцца, бо лёгка чытаецца і ўсё зразумела. Пераказваюць, хто як можа, чаргой, каб адзім, які шустрэйшы, не практыкаваўся адзім, а хапала-б на ўсіх. Крыху тужэй ідзе праца, калі чытаюць які навуковы артыкул. Тут ужо на ўспамогу прыходзіць для растлумачэння невядомых слоў кіраўнік гуртка, слухач Белпэдаггікуму, і мала ахвотнікаў знаходзіцца, каб пераказаць гэты артыкул. Але ўсе гэтыя недахватны паступова згладжваюцца, і комсамалец, з дастойнай яму энэргіяй, вучыцца чытаць на беларускай мове. Ня меней цікава праходзіць праца і ў газетным гуртку. Адзім ці два комсамольцы робяць даклад аб міжнародным становішчы за тыдзень, а ўсе іншыя ўжо прыгатавалі цэлыя кучы пытаньняў, якімі мысляць закідаць дакладчыкаў па сканчэньні дакладаў.

Усе гэтыя пытаньні ім самым добра вядомы, усе яны ўзяты з газэт і шчыльна перагледжаны, але гэта не здавальняе іх; кожны хоча, каб яго пытаньне было разабрана ўсім гуртком, каб не асталося нічога таго, што здарылася ў якой-небудзь старонцы за гэты тыдзень неразабраным і ня прынятым к асьведамленьню. Так знаёмяцца з жыццём у другіх старонках. Але бываюць агульныя сходы комсамольцаў і беспартыйнай моладзі, на якіх разбіраюцца пытаньні і аб становішчы нашага Саюзу, альбо нашае Рэспублікі, як, напрыклад, „Аб рэволюцыйнай законнасьці“, „Аб пачынаўцы сельскай гаспадаркі“, „Аб надзяленьні яўрэяў зямлёй“ і інш. набалеўшыя пытаньні, зацэпліваючыя інтарэсы рабочых і сялян. Бывае і так, што той ці іншы дакладчык няправільна разумее сам тое ці другое пытаньне, і тады на ўспамогу яму выступае камуністы, альбо камуністка, выхаваныя ў гэтай ячэйцы комсамолу, і пытаньне стане зразумелым. Толькі дакладчык крыху пачырванее, што ня знаў гэтага сам, але з усіх сьцен на яго добрымі вачыма пазіраюць правадыры, як бы кажучы: „Нічога, навучыцеся. І мы калісь такімі былі!“

На бюро ячэйкі.

На пасяджэньнях бюро ячэйкі разбіраюцца пытаньні аб бягучай працы ячэйкі, выкладаецца на паперу яе далейшы плян, робяцца індывідуальныя справаздачы комсамольцаў, дзе ім даюць політычныя і моральныя навучаньні. Тут-жа разбіраюцца і заявы моладзі, жадаючай уступіць у шэрагі комсамолу, а потым пад канец агульна выносяць пастанову, як судзьдзя прыгавор, і гэты „прыгавор“ будзе зачытвацца на бліжэйшым саюзным

дні, які ўжо выносіць канчатковы вынік,—ці прыняць гэтага таварыша альбо таварышку ў комсамол, ці не. Саюзы-ж дзень у сьвержанскіх комсамольцаў бывае праз кожныя два тыдні, і ў такі дзень усе лавы ў залі клюбу бываюць перапоўненыя як комсамольцамі, так і беспартыйнай рабоча-сялянскай моладзьдзю. Нават сялянскія дзяўчыны і тыя ў дастатковым ліку наведваюць комсамольскі клуб.

Ячэйка і дзяўчаты.

Зусім малы лік сялянскіх дзяўчын у комсамоле, і гэта зьяўляецца галоўным недахватам ячэйкі. Ячэйка ўсё ніяк не наладзіць працу сярод дзяўчат. То яна для працы сярод дзяўчат абярэ ня выконваючых свае абавязкі комсамолак; то не сабраць сход жанчын; то яго зьбяруць, але для правядзеньня знаходзяцца перашкоды: хлопцы зьбяруцца пад вокнамі, стукаюць у дзьверы, голасна сьпяваюць так, што хоць вушы затыкай, і шмат розных перашкод існуе яшчэ на гэтым шляху. Галоўнай перашкодай зьяўляюцца некаторыя сялянскія хлапцы.

Некаторыя з іх і комсамольцамі раней былі, але выпісаліся ды цяпер другіх адцягваюць ад комсамолу.

Наша зьмена.

Вось сярод-піонэраў праца ідзе добра і нельга было-б нічога дрэннага сказаць пра іх, калі-б комсамол як можна больш увагі звярочваў на іх ідэёвае выхаваньне. Але нічога: зьмену сабе каля пяці дзесяткаў чырвоных галыштукаў комсамол мае, ды яшчэ столькі-ж акцябрат у прыдачу.

Праца комсамолу па-за межамі ячэйкі.

Цяпер, калі ня цяжка, зьвернемся да коопэратыву, сельсавету і комітэту ўзаемадапамогі. Куды ні звярніся—усюды ёсьць комсамольцы. У коопэратыве, як прадстаўнікі, у комітэце ўзаемадапамогі—гэтак сама, у сельсавеце і як прадстаўнікі і яшчэ сябры культэскай. Хоць мала, але праводзяць заняткі сярод сялян. Загадваюць хатай-чытальняй, чытаюць сялянам літаратуру і інш.

Унутрыячэйкавая праца.

Вось такім парадкам праходзіць у сьвержанскіх комсамольцаў праца. Бываюць жа ў іх і такія часіны, калі надыйдзе якое-небудзь рэволюцыйнае сьвята. З якім запалам, з якой энэргіяй праводзяць яны гэтае сьвята! Усюды пакажуць яны свое моц і на мітынг, і на дэманстрацыі, і на спектаклі. Усюды відаць іхны прыгожы чырвоны сыяг, падарунак быўшага валвыканьню ў дзень першага юбілею. Але гэта яшчэ ня ўсё. Бываюць у іх яшчэ і сьвятлейшыя гадзіны, як, напрыклад, вечары самадзейнасьці. Праводзяцца яны на розныя лады. Бывае так, што ходзяць у якую-небудзь другую вёску і там дзе-небудзь на паляны сярод лесу сабіраецца моладзь, і пачынаецца вечар. Чытаюць даклады, вусную газэту, ладзяць вечары пытаньняў і адказаў і шмат чаго іншага. А потым ужо заводзяць гульні, песні і на гэтым канчаюць вечар. Але такія вечары бываюць вельмі рэдка. Часьцей-жа праводзяцца яны ў сваёй ячэйцы.

Сёння ў Сьвержані комсамол рыхтуецца пражываць ўжо свой трохгадовы юбілей, гатуецца агледзець свой пройдзены шлях, шлях культурнай і творчай працы, шлях барацьбы за новую, сьвежую будучыню.

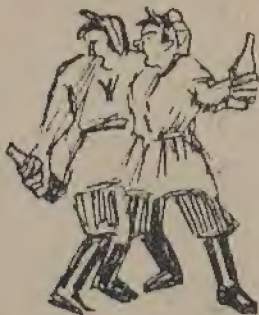
Рыгор Лынькоў.

ЖЫЦЦЁ МОЛАДЗІ.

Наша моладзь пачынае жыць пано- ваму.

(Блуэскі сельсавет, Пухавіцкі р.).

Быў час, калі моладзь Блуэскага сельсавету акрамя п'янтэа ды боек нічога больш і ведаць не хацела. Вечарынікі

з п'янымі скокамі — былі адзіным сродкам „культурнага жыцця ўсёй вёскі“. Так было ў нас (хоць як гэта ня сьмешна) аж да 1922 году.

Пасля гэтага часу частка больш сьвядомай моладзі ўбачыла ў сваім жыцці шмат гнілога і нікому непатрэбнага. Распачаўся перыод цяжкай працы, які даў добрыя вынікі.

Цяпер большая частка нашай моладзі вельмі зацікаўлена газэтамі і журналімі. Падпісчыкі на іх „растуць, як грыбы“. У сельсавеце маюцца дзьве

комсамольскія ячэйкі, у якія ўцягнута вяскова моладзь. Існуе шэсьць хатчыталень, пры якіх арганізаваны наступныя гурткі: сельска-гаспадарчы, політычны, драматычны.

Драматычныя часта наладжваюць спектаклі, якімі цікавіцца ўся моладзь і старыя сяляне.

Наогул кажучы, наша моладзь навучылася цаніць дзянькі свайго жыцця.

А. Сьцежка.

Наша праца на 7-м годзе.

(Ячэйка ЛКСМБ саўхозу „Молат“, Менишчына).

У 1923 годзе 19 студзеня настаўнік Васкабоніч арганізаваў нашу ячэйку з 7 сяброў.

Маладая ячэйка блудзіла ўпацёмку і сваёй працай.

І вось, як наша ячэйка пражыла адзін год, яна ўжо шмат вырасла і ўзышла на роўную дарогу сваёй працы.

У 1924 годзе мы ўжо сумелі ўтварыць ячэйку комсамолу ў Падзгэцярні, якая цяпер налічвае 11 комсамольцаў.

Наша ячэйка ўзялася ізноў за працу, стала праводзіць сходкі вясковай моладзі, арганізавала ў кожнай вёсцы культ.-асветныя гурткі, драматычныя і г. д.

Моладзь асьмелілася, пазнаёмілася з комсамольцамі і пачала пашыраць шэрагі нашай ячэйкі.

Цяпер у нас лічацца 22 комсамольцы, з якіх 4 дзяўчынны.

З кожным днём мы атрымліваем заявы вяскоўцаў хлапцоў аб паступленьні ў комсамол.

Пачала ўжо „наклёўвацца“ 3-я ячэйка — гэта ў вёсцы Бабы. Там лічыцца ўжо зацверджаных райкамолам 6 хлапцоў.

Відаць, што імкненьне ў комсамол моладзі ёсьць.

Бацькі проціў нічога ня маюць, калі сын ці дачка записваецца ў комсамол.

Гэта ўжо відаць, што комсамол цікавіў і старых.

Рыгор Жлобіч.

Амаль кожнаму свой абавязак.

Матарова, Сьмілавіцкі р.

Наша ячэйка ЛКСМБ мае ў сваім складзе 18 чалавек, з каторых ёсьць тры дзяўчынны. За кароткі тэрмін свайго існаваньня арганізацыя заваявала аўтарытэт сярод сялянства. Аб гэтым гаворыць той факт, што нашы комсамольцы ўвайшлі ў склад усіх грамадзянскіх арганізацый вёскі. Так, нашы сябры маюцца ў коопэратыве, камітэце ўзаемадапамогі, пажарнай дружыне і сельсавеце. Сялянства ў такіх моманты, як перавыбары сельсавету, коопэратыву і г. д., прыслухоўваецца да голасу комсамольцаў і неадступна ідзе за імі.

Астатнія сябры ячэйкі, якія не ўваходзяць у тую ці іншую грамадзянскую арганізацыю, нагруканы комсамольскай працай і прымаюць удзел у розных гуртках, рэдкалегіі яч. МОПР і г. д. Адным словам, кожны мае свой абавязак.

М. Крайко.

Праз групавыя сходкі ячэек наладжваем сувязь з беспартыйнаю моладзь- дзю.

Журавіцкі р., Магілёўская акр.

Аднаго разу ў вёсцы Сычмане адбывалася групавая сходка Балатнянскай і Доўскай ячэек ЛКСМБ. Тут комсамольцаў зусім мала (а комсамолкі-дзяўчынны, здаецца, няма ніводнае), а таму комсамольцы гэтых ячэек за кароткі тэрмін свайго прабы-вання парашылі добра пазнаёміцца з

моладзьдзю вёскі і пагутарыць з ёю пра комсамол. Такая праца прайшла ўдачна і з посьпехам. Зроблены некаторыя захады на ўцягненьні сычманскіх дзяўчат у комсамол.

Ф.—аў.

Добры пачатак.

Межава, Расаўскі р., Полаччына.

Наша ячэйка пры Зьмітраўскім с. с. арганізавалася 15 студзеня 1925 г. Спачатку былі толькі 4 комсамольцы. Потым пачала прыходзіць да нас і іншая моладзь. Мы ёй давалі працу, і цяпер у ячэйцы 18 комсамольцаў, з іх 4 дзяўчынкі.

Удзільку праца ішла надта добра, а ўлетку дужа аслабла. Цяпер з прыходам новай зімы пастараемся працу па-лепшыць і свой першы добры пачаток замацаваць у масе сялянскай моладзі.

ГРЫШКА СЬВЯРДЛОУ.

Зарабілі пашану ад сялян.

Жораўка, Сьмілавіцкі р., Менишчына

Комсамольцы нашай вёскі зарабілі вялікую пашану ад усяго сялянства. А зарабілі таму, што нны ўва ўсякай працы — першымі.

У гэтым годзе дзякуючы іх стараньню ў нас пастроілі школу, а то каб не яны, дык большая-б частка нашай моладзі ў гэтым годзе, не хадзіла-б у школу.

Сяляне, убачыўшы, што комсамалец — гэта першы і найлепшы працаўнік на вёсцы, сталі пушчаць сваіх дзяцей у комсамол.

Зараз у Жораўках налічваецца 8 комсамольцаў. Хутка ўтворым сваю ячэйку.

Г.

Трэба павялічыць тыраж „Мал. Аратага!“

(М.-ка Шацк, Менишчына).

Беларуская рэспубліка вялікая, а тыраж „М. А.“ вельмі малы. Ёсьць такія мясцовасьці, дзе „Маладога Аратага“ нават у вочы ня бачылі.

Мне здаецца, што „М. А.“ адна з тых часопісаў, якая можа адказаць на ўсе пытаньні вясковай моладзі, а за тым яна ёй патрэбна.

Трэба выкінуць лёзунг „Ніводнай хаты“, дзе ёсьць моладзь, без „М. А.“

Юнкор Казлоўскі.

СТАРОНКА МІНУЛАГА.

Як моладзь ратавала вёску ад бандытаў.

Стары комсомолец Пятрусь—Комсапрацоўнік, любіў расказваць пра гэройскія дні Беларускага комсамолу і асабліва пра тых комсамольцаў, каго ён знаў, з кім працаваў. І вось сёння, сабраўшыся ў хаце-чытальні, ён расказваў хлапцом і сялянам. Тыя ўважна слухалі.

— Было гэта, — пачаў Пятрусь, — яшчэ ў 19 годзе. Тады гэтага нічога ня было: ні клюбу, ні хаты-чытальні... Я не працаваў і жыў дома, у Віцебшчыне. У наша мястэчка прыехаў адзін юнак. Быў ён з гораду. Палюбілі мы яго, а палюбілі за тое, што ён быў разумны і добры. Вясёлы быў ён: сьпяваў прыгожа, іграў на гармоніку, шмат цікавага ведаў, расказваў. Жыў ён з намі, здаецца, больш за тыдзень. За гэты час мы так здружыліся з ім, што, здаецца, пашлі-б з ім на край сьвету... Часта гаварыў гэты гарадзкі пра камуністычны гурток моладзі.

Мы яго ўтварылі і назвалі комсамольскай ячэйкай. Выбраві сакратара і пачалі працаваць. Гарадзкі пакінуў нам невялічкі плян працы і сам паехаў.

Прачулі бандыты, якіх, як вараньня, было ў нашым лесе „Пушча“. Лісты прысылалі з пагрозамі сьмерці і дамагаліся, каб мы пакінулі працаваць. А ў нас былі хлопцы ня зломкі і ўжо бачылі будучую карысьць ад ячэйкі і вухам не вялі пра лісты. Толькі, бывала, сакратар ячэйкі пачытае, відаць, мацней застуквае яго маладое сэрца, напіша нейкі ліст ды разам з бандыцкім пашле ў горад.

Бандыцкая пагроза ўсё больш і больш вырасталася. Хлопцы-комсамольцы даставалі сабе стрэльбы, гранаты, бомбы і вучыліся, каб у выпадку нападу бандытаў можна была спрацацца.

Усё гэта рабілася ў раннюю восень. Усе нашы комсамольцы, а некаторыя і не-комсамольцы, спалі аднаў пуні аднаго селяніна. А вечары (як-бы месяц быў на бандытаў) былі відныя, прыгожыя. Мы гэтым момантам карысталіся і займаліся строем. Як лажыліся спаць — пакідалі двух для варты. Усіх нас было адзінаццаць.

Аднаго разу была цёмная, хмурная ноч. Нас браў нейкі страх. Мы паставілі на варце 4. Сем ляжалі ў пуні на сене... Гаварылі ціха і прыслуховаліся да ветак бярозы (бяроза расла каля пуні), якія гаяў вецер. Пачуўся крык, а потым стрэл... Я тады быў у пуні. Мы сьціхлі і кожны думаў, што гэта яму здалася.

Потым запыхаўшыся ў пуню ўбеглі два хлапцы. Мы ўсхапіліся. — „Бандыты... вёсцы... б'юць... шукаюць“... разрывіста прагаварылі хлапцы. Мы ўскочылі і... схавалі сваю зброю. Ціха вышлі з пуні... Хуткімі крокамі прышлі з варты і два другіх. Мы ўсе. А па вёсцы шырокімі хвалямі нёсься крык. Па напрамку гэтага крыку крадучыся паўз платы і стрэлі ішлі мы — абаронцы. Ніхто ня ведаў і ня думаў, што нас чакае... Заўважылі два вазы па пары коняў і каля іх чалавек 15. Гэта былі бандыты. Яны грузілі на вазы тое, што другія прыносілі з хат. У нас у кожнага было па дзве бомбы і па вінтоўцы з некалькімі патронамі, — пры гэтым Пятрусь глыбока ўздыхнуў, а за ім і ўсе, — пяць хлапцоў вышлі ўперад і па камандзе камандэра (а ў нас быў свой камандзэр)... кінулі бомбы ў падводы... І там, дзе стаялі вазы, накладзеныя сялянскім багацьцем, зрабілася яма, а ў яме — стогн бандытаў. Мы ўперад... А бандыты ў перапалоху, кінуўшы вёску, беглі. Мы іх праводзілі кулямі... З расьсьветам мы падлічылі ахвяры. Бандытаў было забіта 13, адзін ранен. А недалёка ад іх ляжала нашых пар хлапцоў — Цімох Васілёў і Зьміцер Куртаты. Я і яшчэ некаторыя хлапцы былі лёгка ранены.

К поўдню ў нашу вёску прыехаў атрад міліцыі. І мы былі сьмелы.

А ноччу зусім вымелі з „Пушчы“ бандыцкае сьмецьце.

На гэтым Пятрусь скончыў... Усе былі ў цяжкім задумьні.

З. Жорэўскі.

З барацьбы за камунізм.

Сьніжняю раніцаю 7-га жніўня 1919 г. густымі клубкамі падымаўся к верху туман, які ляжаў на заганах зжатага і пастаўленага ў бабкі жыта. Ззаду ў нас — Слуцк, вакзал з соткамі вагонаў, якія нагруканы вялікай вартасьці маемасьцю, якую трэба было, чаго-б гэта ні каштавала, адстаяць і адаслаць у тыл. Недалёка, за рэчкаю — пазнанцы. Але што гэта? Абман зроку? Не, снапы... так і ёсьць — снапы пачынаюць паволі шавяліцца і рухацца наперад: ноччу пазнанцы пераправіліся праз раку і цяпер ідуць у наступленьне. Дружна спатыкаем гасьцей і пасля шэрагу паўторных атак адбіваем ворага і пры дапамозе падасьпеўшых з

Бабруйску сьвежых сіл без аглядкі гонім яго вёрст 20.

Замораныя сабраліся мы ўвечары і парашылі адпачыць.

— „Хіба яны таксама былі з намі?“ — пытаю сам у сябе я, глядзячы на двух падлёткаў — беларуса і яўрэя, якія гнуліся ад цяжасьці вінтоўкі.

— „Так, гэта комсамольцы. Яны прышлі на наш вучастак ноччу. Шкада, што ты ня бачыў, як стралялі яны, стоячы бяз прыкрыцьця па пазнанцах“ — тлумачыць мне таварыш, які быў разам з імі ў бойцы. Яны таксама ведалі свайго ворага.

Р. Ш.-р.

Адгадай.

Пад рэдакцыяй А. Круталевіча.

Задача № 32.

Які з двух слоікаў (банак) больш ёмісты—правы, шырокі, або левы, які ў тры разы вышэй, але затое ў два разы вужэйшы?

Задача № 33. Адзін коопэратыў дае сялянам 7 проц. скідкі і, апрача таго, у выпадку продажы за гатоўку (за налічныя грошы) дае яшчэ 12 проц. скідкі з паніжанай цаны. Другі коопэратыў дае 12 проц. скідкі з пачатковай цаны і, апрача таго, 7 проц. з паніжанай цаны. У якім коопэратыве выгадней купляць тавар за гатоўку?

Задача на перастаўку № 34, дзядзькі Міхалкі.

ла	дв	іп
ьц	ба	ко
на	жы	ны
ба	ос	ці
оў	ра	ае
сь	зл	ва

Дзевяць частак гэтага квадрата пераставіць так, каб можна было прачытаць дзеве беларускія прыказкі.

Задача № 35, дзядзькі Міхалкі.

Ад кожнага з наступных слоў адкінуць па дзеве літары; застанеца прозьвішча поэта і назва яго твору:

Гурок, шкло, цэбар, човен, макі.

Шарада № 36, дзядзькі Міхалкі.

Пачаткам шарады маёй
„Нямнога“ ты кажаш.
Другою-жа часткаю словы
У выразях ты вяжаш.
А трэцюю частку чытаў
Ты зараз; каротка яна.
Чацьверта—эгіпецкі бог.
Канец—гэта ты... Адгадаў?
Напэўна 'шчэ не... Знаёма табе
Павінна быць цэлае, што на стала
Ляжыць пад рукою тваёй...
Затым, вось канец і шарады маёй.

Загадка № 37, дзядзькі Міхалкі.

Які ў пачатку канец і ў канцы пачатак?

Усім, хто развязае ўсе задачкі, зьмешчаныя ў гэтым нумары, рэдакцыя будзе высылать дармова „Маладога Арата“ ў студзені і лютым 1926 году.

Перапіска з нашымі супрацоўнікамі.

М. Я. Клімянкоў. Твой допіс „Ноч 31-га кастрычніка“ дужа спадаўся, а таму зьмешчаны ня будзе. Пішы аб працы комсамольскіх ячэек вашага раёну і наогул аб жыцці ўсяе вясковае моладзі. Рэдакцыя чакае.

Ян (Пухавіцкі раён) За адсутнічаньнем на гэты раз месца твой допіс „Аб'яднаны комсамольскі сход“ зьмешчаны ня будзе. Ты пішаў добра і рэдакцыя пэўна ў тым, што пачатую справу ты палюбіў і будзеш часта прысылаць допісы ў сваю часопісь. Напішы, як шмат чытае ваша моладзь „Мал. Араты“, што ў ім карыснага і што не.

Жодзінскі (Жодзіна, Смалявіцкі раён). Няма парадкаў пераслана ў рэдакцыю газеты „Беларуская Вёска“.

Прыслаўшым матэрыял аб святкаваньні 8-й гадавіны Кастрычнікавае рэвалюцыі—друкавацца ня будзе. Позна.

А. Фядосану. Верш „З ветрамі буйнымі“ друкавацца ня будзе. Ты-ж яшчэ не навучыўся пісаць пабеларуску, а ўжо вершы ўзяўся пісаць. Раім раней навучыцца беларускай мове.

П. Сіманчыку. Вершы і частушкі слабы. Вучыся беларускай мове і чытай творы нашых пісьменьнікаў-маладнякоўцаў. Чакаем новых твораў, частушак...

Паўлоўскаму. Як бачыш, твой верш зьмясьцілі. Чакаем твораў Барысаўскай філіі Маладняка.

В. Кавалю. У прысланых табою вершах пануюць маладнякоўскія вобразы. Вось прыклад:

Ой, вёска, чагосьці
(Пад напеў іржаных палёў)
Забунтарыла ты
У блакіце тваіх
Васількоў!

Гэта добра. Але дрэнна тое, што ты яшчэ не аўладаў у вершах зьместам. Здольнасьць маеш. Супрацоўнікам залічылі. Чакаем новых твораў.

Ул. Кавалёву. Верш „Падаўся“ слабы. Чакаем новых.

Я. Будзько. Сатыра „У сёньнешні дзень“ ня пойдзе. Раім чытаць вершы Крапівы і Дзям'яна Беднага.

А. Вясковаму. Верш „Заходніку“ слабы. Вось паглядзі сам:

Стогне брат заходнік, долю праклінае,
Церпіць гвалты, зьдэкі польскіх ён паноў.
Хвіліны і часу таго ён чакае,
Калі край разлучны злучыцца ізноў.

Пісаць не пакідай. Чакаем новых твораў.

С. Нортману. Апавяданьне „Жыдок“ слабое. Перш, чымсь пісаць апавяданьні, пачытай творы беларускіх прозаікаў—К. Чорнага, М. Зарэцкага і інш. У іх ты навучышся аўладаць тэхнікай пісьменьня ў прозе, як: разьвіцьцё сюжэту, вобразнасьці і інш. Чакаем допісаў.

Рэдактары: { А. Самахвалаў.
Іл. Барашка.

шырэньне „Маладога Аратага“.

Ліст да рэдакцыі.

Наша часопісь „Малады Араты“ у апошнія часы значна палепшылася. Шмат ужо цікавых матар'ялаў дзеля вясковае моладзі можна знайсці ў ёй; вершы, апавяданні моладзь перачытвае па некалькі разоў. На малюнку ўжо можна заглядзецца, аддзел „Наша жыццё“ складаецца з узорных допісаў—як трэба і як ня трэба працаваць.

Надрукаваныя п'есы нарасхон ставяцца на вясковых сцэнах (Хведзька комсамолец і Нечаканае). Адным словам, часопісь адбівае ўсё наша жыццё, чаму яна дзеля нас зьяўляецца роднай і дарагой. Мы ўсёй сілай стараемся пашырыць яе, але ў гэтым часта зьяўляюцца перашкоды... Трэба прызнацца, што нашы райкомы, акружкомы мала чаго яшчэ зрабілі ў справе распаўсюджвання часопісі.

Думка, што „Малады Араты“ чаму-небудзь возьме ды зачыніцца, нам не дае пакою. Тугавата з тыражом. Але нічога, братцы, трымайцеся там, а мы вам тутакж будзем памагаць. Зараз перад намі стаіць ва ўсю шырыню задача і мы яе разьвяжам,—гэта ўтроіць тыраж „Маладога Аратага“.

У гэтым мы ні перад чым не застановімся. Мы пойдзем па вёсках, будзем трубіць кожнаму хлапцу і дзяўчыне: выпісвай і чытай „Малады Араты“. Мы арганізуем гурткі прыхільнікаў „Маладога Аратага“. Мы будзем паднімаць юнкораўскі рух на вёсцы. А вам, рэдакцыі, параім дагаварыцца там, дзе гэта трэба, і вылучыць на кожную акругу хаця па двух упаўнаважаных па распаўсюджванні „Маладога Аратага“. Гэта, бачыце, дзеля таго, што надта шмат ёсць такіх вёсак, у якіх

„Малады Араты“ яшчэ не заглядаў і пра якога яшчэ ня ведаюць.

Ад гэтага затратаў вялікіх ня будзе, карысь дзя будзе вялікая.

„Малады Араты“ трэба падняць на належную вышыню. Трэба яго пашырыць.

З камспрывітанням—

Юнкоры: Шпілеўскі Міхась,
Тараповіч Уладзік.

Выгода, Чырвоная Слабада, Случчына.

Адказ рэдакцыі на ліст юнкораў.

Дарагія таварышы!

З вялікай зацікаўленасцю прачыталі мы ваш ліст. Рэдакцыя спадзяецца, што ня меншую цікавасць выкліча ён і ўва ўсіх нашых чытачоў, якія з гэтай самай прыхільнасцю адносяцца да сваёй часопісі.

Мы зусім згаджаемся з вамі, дарагія таварышы, што пашырэнне нашай часопісі сярод усёй сялянскай моладзі—справа і рэдакцыі і саміх чытачоў.

Вашы заўвагі мы прымаем з прыемнасцю і пастараемся надалей зрабіць усё ад нас залежнае, каб „Малады Араты“ зьявіўся неабходнасцю кожнага комсамольца, кожнага вясковага хлапца. Мы будзем і надалей імкнуцца да палепшання часопісі з боку якасці і падбору матар'ялу.

У сваю чаргу мы ўскладаем вялікую надзею на вас і на ўсіх нашых чытачоў у справе пашырэння часопісі. Толькі агульнымі сіламі мы здолеем палепшыць і пашырыць нашу часопісь „Малады Араты“.

Рэдакцыя.

Нашы выклікі.

Я, вясковы хлапец, усягды чытаю і выпісваю сваю родную часопісь „Малады Араты“. Таксама зьяўляюся супрацоўнікам яе.

Я вельмі жадаю, каб з мяне бралі прыклад дургія вясковыя хлапцы і мелі сувязь з „Маладым Аратым“.

Дзеля гэтага падпішацца на часопісь:

І Бірала. М. Людчык. Г. Жоравік. Р. Людчык. Е. Страх. С. Шылаў. Зьм. Бірала. І. Бірала. Ев. Страх. Як. Страх. З. Зубок. Домна Лукьянава. С. Чвэк. С. Новадворскі. А. Новадворскі. П. Кароткі.

Захар Бірала.

* * *
Я, селянін м. Капылю С. Дземідовіч, выпісваю „Малады Араты“ на 3 месяцы і заклікаю падпісання т.т.: Міхася Багдановіча, Кастуся Зарамбоўскага, Веру Чарнушэвіч, Андрэя Курыльчыка, Юліка Чарнушэвіча, Міколу Дземідовіча.

* * *
Выпісваю родную часопісь „Малады Араты“. Прашу пасьледаваць майму прыкладу наступных т.т.: Пікуліка Грыгора, Дзятлоўскую Насту, Абмётка Івана, Міхалевіча Ів. і Тодара, Мультана Ул., Базыля, Сыцёнку, Кулінковіча Ул., Мурашка Міхася, Ерахоўца Барыса, (Аз. Слабазкая яч. ЛКСМБ), Ваўка Хаіма (Скурацкая яч. ЛКСМБ).
П. Васілёнак.

Зьмест. 1. Комуна—апав. Юркі Доўгага.—2. Помню—верш А. Салодкага.—3. Перамога—мал. Юркі Лявоннага.—Вершы—Із. Плаўніка.—Удзел комсамолу ў коопэрацыі—арт. В.—Дапамога комсамольскай ячэйкі беднаце ў летні час—арт. Драпкіна.—Рыхтуйся да прызыву—арт. М. Дзярэчы.—Наша жыццё.—Паляпшай сваё поле праз пасеў лубіну—арт. агр. Сьцяпана Таўляневіча.—Да повага жыцця—п'еса Л. П.—На ўлоне прыроды—юморыстычны верш Л. Паўловіча.—Комсамольская творчасць—арт. А. Якімовіча.

Вокладка: 1-я ст.—Вынікі 3-й сесіі ЦВК БССР.—3-я ст.—За пашырэнне „М. А.“

386
1964
ПЕР. СЕРВ.

ПРЫМАЕЦЦА ПАДПІСКА НА НАСТУПНЫЯ ПЭРЫОДЫЧНЫЯ ВYДАНЬНІ ВYДАВЕЦТВА „ЧYРВОНАЯ ЗЬМЕНА“

ДА КАНЦА
1926
ГОДУ

„ЧYРВОНАЯ ЗЬМЕНА“ ГАЗЭТА

Орган ЦК ЛКСМБ і Менскага
Акруговага Камітэту ЛКСМБ.

Выходзіць тры разы на
тыдзень. Дзе кіраўнічы
матэрыял па пытаньнях
комсамолу, асьвятляе
жыццё гораду і вёскі,
зьмяшчае фэльетоны з
комсамольскага жыцця, апош-
нія навіны са ўсяго сьвету,
багата ілюструецца.

УМОВЫ ПАДПІСКІ

На 1 м-ц—25 кап. На 6 мес.—1 р. 50 к.
На 3 м-цы—75 кап. На 1 год—3 р.—к.
Гарантуецца акуратная дасылка ва
ўсе гарады і вёскі.

ВYДАВЕЦТВА „ЧYРВОНАЯ ЗЬМЕНА“

ЦІ
ЧYТАЕЦЕ

БЕЛАРУСКІ ПІОНЭР

Орган ЦК ЛКСМБ і Наркам-
асьветы БССР.

Выдаецца адзін раз у м-ц,
багата ілюстравана. „Б П“
зьмяшчае цэлы шэраг ма-
тэрыялаў, якія цікавяць
дзяцей і памагаюць ім у
працы (піонэр. організац.).
У часопісі прымаюць удзел
усе лепшыя літаратурныя
сілы Беларусі.

УМОВЫ ПАДПІСКІ

На 1 м-ц—20 кап. На 6 мес.—1 р. 20 к.
На 3 м-цы—60 кап. На 1 год—2 р. 40 к.
Часопісь, апрача гэтага, прадаецца
ва ўсіх кнігарнях і кіосках ДВБ.

ДВУХТЫДНЁВУЮ ЧАСОПІСЬ СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ

„МАЛАДЫ АРАТЫ“

„МАЛАДЫ АРАТЫ“—на сваіх старонках право-
дзіць гутаркі аб палітыцы. Высьвятляе ўсе цікавыя
сялянскую моладзь пытаньні.

„МАЛАДЫ АРАТЫ“—праводзіць аграномічныя
гутаркі, высьвятляе асобныя лепшыя гаспадаркі.

„МАЛАДЫ АРАТЫ“—дае парады сялянскай мо-
ладзі, у каго вывучыцца, зьмяшчаючы жыццёпісы
правадыроў БССР і СССР.

„МАЛАДЫ АРАТЫ“—вядзе барацьбу за новую
вёску, змагаецца з усімі дрэн. бакамі жыцця вёскі.

„МАЛАДЫ АРАТЫ“—друкуе творчасць сялян-
скай моладзі: апавяданьні, вершы, прыгэўкі, жарты.
Таксама друкуе комсамольскія п'есы і песьні.

„МАЛАДЫ АРАТЫ“—для сялянскай моладзі будзе
высьвятляць жыццё і працу моладзі гораду.

„МАЛАДЫ АРАТЫ“—друкуе артыкулы па пытань-
нях Комсамолу, Комуністычнай Партыі, звязаныя
з працаю вёскі.

„МАЛАДЫ АРАТЫ“—таксама высьвятляе жыццё
вёскі, друкуючы карэспондэнцы, лісты вясковай
моладзі і г. д.

„МАЛАДЫ АРАТЫ“—высьвятляе жыццё сялян
і рабочых Заходняй Беларусі.

„МАЛАДЫ АРАТЫ“—таксама друкуе матэрыялы
для забаў: загадкі, гульні і г. д.

„МАЛАДЫ АРАТЫ“—дае парад моладзі, што
чытаць, водзіць аб кніжках як бібліятэкі „Чырво-
ная Зьмена“, так і інш.

УМОВЫ ПАДПІСКІ З ДАСЫЛКАЮ ДА ХАТЫ.

на 1 месяц . . . 15 к.		на 6 месяцаў . . . 90 к.
на 3 месяцы . . . 45 к.		на 1 год . . . 1 р. 80 к.

Падпіска на ўсе выданьні прымаецца ў Менску—канторай
выдавництва „Чырвоная Зьмена“, на мясцох: вылучанымі
ўпоўнаважнымі друку пры кожнай комсамольскай ячэйцы,
агентамі выдавецтва „Чырвоная Зьмена“, а таксама ўсімі
паштова-тэлеграфнымі аддзяленьнямі.

АДРАС РЭДАКЦЫІ. УСІХ ПАМЯНЁНЫХ ВYДАНЬНЯЎ:

Менск, Комсамольская 25. ВYДАВЕЦТВА „ЧYРВОНАЯ ЗЬМЕНА“

Дзяржаўны
выдавецтва
1926